

Университетска библиотека (УБ) при Университет за национално и световно стопанство (УНСС) разполага с фонд над 500 000 тома, събиран и обогатяван цяло столетие. Едни от най-бързо адаптиращите се институции към новите предизвикателства на времето са именно библиотеките.

Строгийт профил на научните и академични библиотеки става все по-широкообхватен и принципите за комплектуване се променят. В библиотечния фонд (БФ) се включват колекции от електронни ресурси и бази данни, които да отговарят на потребителските нагласи. Да се насърчават академичния успех на студентите, преподавателските и научно-изследователски дейности, отговарящи на приоритетите на университета. Изграждане и поддържане на приобщаваща библиотечна общност, която да насърчава личностното израстване и чувство за принадлежност както на библиотечния персонал, така и за потребителите.

Настоящата политика за управление на БФ определя принципите, чрез които библиотеката придобива, съхранява и поддържа своите колекции в различни формати: печатни, електронни, аудио-визуални (нетрадиционни) и др.

- Обособяване на колекции:

- ✓ Колекция „Редки и ценни“
- ✓ Колекция „Учебен фонд“
- ✓ Колекция „Научна литература“
- ✓ Колекция „Дисертации и Научно-изследователски разработки“
- ✓ Колекция „Периодични издания“
- ✓ Колекция „Електронни ресурси“
- ✓ Подколекция „Дигитална библиотека – УНСС“
- ✓ Колекция „Художествена литература“

- Цели и мисии на колекциите:
 - ❖ УБ да предоставя и развива библиотечни услуги в подкрепа на средата за преподаване и учене;
 - ❖ Гъвкавост и адаптация към академичните нужди и програми чрез релевантно комплектуване;
 - ❖ Реализиране на понятието „колекциите като услуга“ чрез дигитализация (частична или пълна) на библиотечните ресурси;
 - ❖ Достъпност и разнообразни колекции;
 - ❖ Годишни отчети за разпределяне на бюджета за развитие на колекциите.

Основно предизвикателство пред което са поставени библиотеките е справянето им с местоположението на физическите колекции, а именно обособяването на свободни места за съхранение в книгохранилищата. Най-ограниченият ресурс е пространството, затова са необходими стратегически и устойчиви модели от страна на библиотечните експерти за реорганизиране на фондовите пространства. Решенията за местоположението включват различни критерии за баланс и съображения.

Подобно на придобиването на нови заглавия, прочистването на БФ е фаза в жизнения цикъл на колекциите. Прочистването е процес от вторичен подбор и установени липсващи библиотечни единици. Според **чл. 30 и чл. 31 от НАРЕДБА № 3 от 18 ноември 2014 г. за съхраняването, ползването и разпореждането с документи от библиотечния фонд** критериите за отчисляване на библиотечни документи са:

- 1.остарели по съдържание;
- 2.налични много екземпляри от един библиотечен документ;
- 3.неподходящи за профила на библиотеката;
- 4.физически изхабени;
- 5.повредени или невърнати от ползватели;

6. констатирани като липсващи при инвентаризация;

7. неизползваеми носители на информация – диапозитиви, грамофонни плочи, магнитни

ленти, дискети, микрофилми и др., които нямат статута на културна ценност;

8. повредени или унищожени при стихийни бедствия, както и при кражба, документирана с

протокол от органите на МВР.

Чл. 31. Подборът на библиотечни документи включва библиотечни документи, които са:

1. остарели по съдържание, не съответстват на функциите на библиотеката и не отговарят на:

а) оценка на съдържанието (научна или практическо-приложна стойност);

б) оценка на показателите за използване на документите;

2. с ненужна екземплярност, която се извършва въз основа на оценката на показателите за използването им; при оценката на показателите за използването на библиотечните документи, предназначени за заемане за дома, се прилага критерият: документите да не са използвани нито веднъж през последните 4 –5 години, а през последните 6 –7 да са използвани не повече от 1 –2 пъти;

3. неподходящи за профила на библиотеката документи.

Колекциите на УБ са в постоянно състояние на растеж, придобивани чрез покупки, дарения, книгообмен (вкл. международен) и др., а пространствата за съхранение – в критично състояние. Това налага спешни мерки за прочистване, преместване на голяма част от фонда и нови визии за комплектуване.

1. Многоекземплярност – според новата стратегия за комплектуване допълнителните копия са неефективни и не отговарят на новите политики, освен в случаите на:

1.1 Писмена поръчка от страна на преподавателския състав;

1.2 Издания, категоризирани в колекция „Учебен фонд“;

1.3 Според броя на студентите в съответните курсове;

1.4 При наличие на голямо потребителско търсене.

Пример: 5+ копия за курсове с над 30 студенти

*Допълнителни копия няма да бъдат закупувани, когато е налична електронна версия.

2. Периодични издания – комплектуване чрез едногодишен абонамент. Извършване на мониторинг за обръщаемостта и полезността на изданията сред потребителите. Основен акцент върху предоставянето на периодични издания, достъпни в електронен формат.

3. Бази данни – комплектуване чрез едногодишни абонаменти, споделен достъп през консорциуми, free trials (свободен временен достъп).